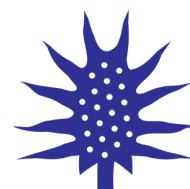

Nieuwsbrief

oktober 2025

Vrienden
van het
Diemerpark

Welkom

Welkom in deze Nieuwsbrief van Vrienden van het Diemerpark, waarin we je op de hoogte brengen van de laatste ontwikkelingen en gebeurtenissen in en rondom het Diemerpark.

Grote kattenstaart

Zoals in elke najaarseditie van onze nieuwsbrief rapporteren we over de ontwikkeling van de biodiversiteit in het Diemerpark. We kijken daarbij vooral naar flora, vogels en vlinders — samen vormen zij een goed beeld van de ecologische gezondheid van het park. Over het geheel zien we een gemengd beeld: sommige soorten weten zich goed te handhaven of breiden zelfs uit, terwijl andere juist achteruitgaan.

Het beschermen van de natuurwaarden vraagt ook aandacht voor menselijke activiteiten die daarop invloed hebben. Helaas levert dat deel van het werk vaak minder positief nieuws op. Ondanks regelmatig overleg met gemeentelijke diensten worden we nog te vaak verrast door plotselinge snoei- of maaiacties waarover vooraf niets is gecommuniceerd, ditmaal in het gebied naast het strandje.

Het grootste zorgpunt blijft het sport- en parkeerterrein. Dit dossier sleept zich al voort sinds 2017 en onlangs dook er nieuw een plan op. De mogelijke gevolgen daarvan voor het open landschap, de natuurwaarden en de verkeersveiligheid in het park blijven ons ernstig zorgen baren.

Vrijwilligersdag

Tot slot: op zaterdag 8 november van 10:00 tot 15:00 uur organiseren we samen met de gemeente weer een vrijwilligersdag, met na afloop een gezellige borrel. Ook kinderen zijn van harte welkom. De uitnodiging en het aanmeldformulier volgen nog - maar zet de datum alvast in je agenda!

FLORA

Het voorjaar van 2025 was uitzonderlijk droog. Daardoor kwam de plantengroei in het Diemerpark traag op gang, we vreesden zelfs even dat het grootste deel van de vegetatie volledig zou verdrogen, net zoals in 2018. De vennetjes in het Diemerpark zijn vrijwel helemaal drooggefallen. Dat is ongunstig voor water- en rietvogels en voor insecten zoals libellen, maar het leverde ook een bijzonder gezicht op: in een van de vennetjes groeide dit jaar een overvloed aan grote kattenstaart! (zie foto op de voorpagina) Later in het jaar viel gelukkig meer neerslag, die samen met de hoge temperaturen voor een rijkere plantengroei zorgde.

Kruiskruiden

De laatste jaren zien we een enorme toename van bezemkruiskruid in het Diemerpark, en een afname van jakobskruiskruid. Dat is wellicht de reden waarom we hier tegenwoordig veel minder vaak de mooie sint-jacobsvlinder - en zijn rups, de zebrarups – aantreffen. Deze vlinder legt zijn eitjes namelijk het liefst op jakobskruiskruid, bezemkruiskruid laat hij links liggen.

Bezemkruiskruid onderscheidt zich van jakobskruiskruid door het fijne, iele, langwerpige blad, terwijl jakobskruiskruid diep ingesneden bladeren heeft.

Duinkruiskruid is weer anders: het heeft alleen buisbloemen en geen lintbloemen.

Zebrarupsen op Jakobskruiskruid

Jakobskruiskruid

Bezemkruiskruid

Duinkruiskruid

Kruiskruiden zijn meer dan mooie planten in het landschap: ze vormen een belangrijke schakel in de natuur en bieden voedsel en leefgebied voor veel insecten, van bijen en zweefvliegen tot specialistische rupsen zoals de zebrarups.

Orchideeën

2025 was een bijzonder goed orchideeënjaar. Langs de hele noordzijde van de Diemerzeedijk stonden honderden rietorchissen in bloei, een waar feest voor het oog! Ook de moeraswespenorchis en de grote keverorchis bloeiden uitbundig op meerdere plekken. We vonden ook weer diverse exemplaren van de brede wespenorchis en 1 exemplaar van de bijenorchis.

De rijkdom aan orchideeën in het park trok ook de aandacht van Het Parool, dat er een uitgebreid artikel aan wijdde onder de titel "*Op orchideeënsafari in het Amsterdamse Diemerpark*".

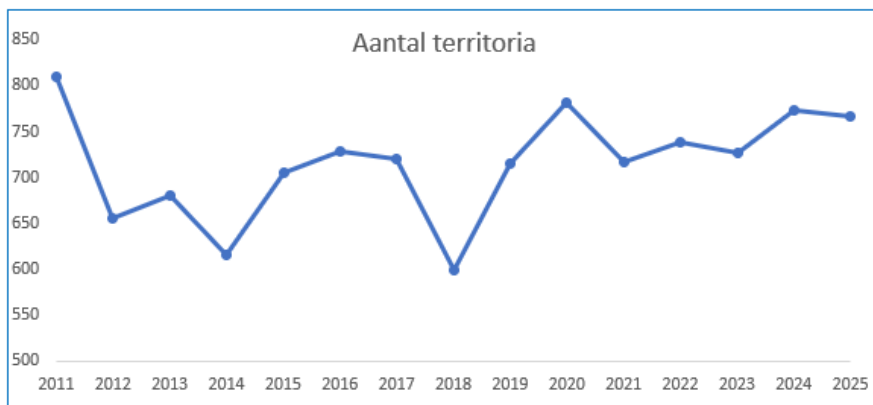
Wie een abonnement heeft, kan het hier lezen: <http://bit.ly/4noezMi>

Brede wespenorchis (Foto: Henk Neerings)

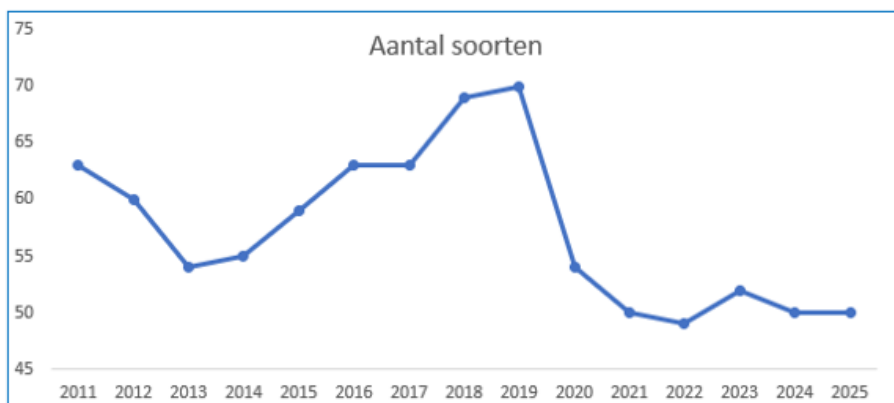
Vogels

Het aantal in 2025 waargenomen territoria van alle broedvogels samen ligt met 766 een stuk boven het gemiddelde (716).

Jammer is dat het aantal soorten broedvogels, 50, kleiner is dan gemiddeld (57).

De afname van het aantal soorten lijkt bovendien een trend te zijn sinds 2018:

De top-5 broedvogels van dit jaar was dezelfde als in de vorige jaren, zij het in een iets andere volgorde. De **tijftjaf** heeft dit jaar een record gevestigd en is al 3 jaar op rij de meest voorkomende broedvogel.

Soorten top-5	Aantal territoria *)					
	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Tijftjaf	78 (1)	72 (1)	72 (1)	60 (3)	53 (4)	52 (5)
Zwartkop	69 (2)	64 (3)	56 (3)	58 (4)	69 (3)	74 (1)
Winterkoning	53 (3)	62 (4)	56 (3)	58 (4)	47 (5)	53 (4)
Fitis	51 (4)	66 (2)	45 (5)	69 (1)	72 (1)	60 (3)
Kleine Karekiet	50 (5)	42 (5)	59 (2)	66 (2)	71 (2)	61 (2)

Wat valt verder op?

Appelvink

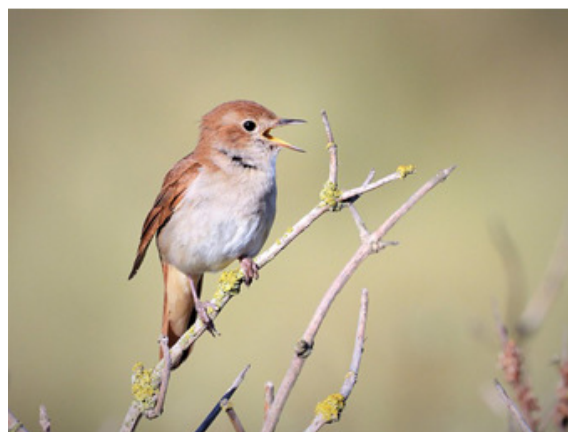
We mochten dit jaar een nieuwkomer verwelkomen als broedvogel: de **appelvink**. De appelvink is een typische zaadeter. Dat kun je zien aan zijn forse snavel, waarmee hij zelfs kersen- en pruimenpitten kan kraken.

Hij is een bosvogel die zich in de kruinen van hoge bomen ophoudt. Anders dan zijn naam doet vermoeden, is hij niet speciaal belust op appels! Het is niet duidelijk waar zijn naam vandaan komt.

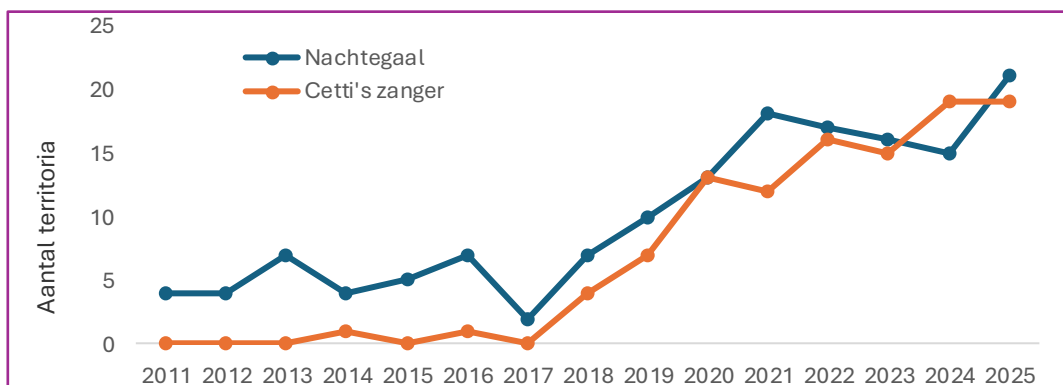
De **Cetti's zanger** heeft zijn succes van vorig jaar herhaald, met 19 territoria. Dit is in lijn met de nationale trend.

Pas in 1973 werd de eerste broedende Cetti's zanger aangetroffen in Nederland en hij heeft zich sindsdien, vooral na 2015, explosief voortgeplant.

Voor de **nachtegaal** is 2025 met 21 territoria een recordjaar! Deze soort staat op de Rode Lijst vanwege het afnemen van geschikt leefgebied, door verdroging, het verdwijnen van struikvegetatie en toenemende verstoring. Het Diemerpark is een echte hotspot voor de nachtegaal, wat eens te meer laat zien hoe waardevol ons park is voor de biodiversiteit.

Nachtegaal

*) Tijdens inventarisaties worden niet de individuele vogels geteld, maar 'territoria'. Een territorium is een klein gebiedje dat door een vogel verdedigd wordt tegenover soortgenoten, en waar hij voedsel zoekt en broedt. Territoria worden geteld door vogels te tellen die broedgedrag vertonen. Bijvoorbeeld een zingend mannetje, een paring, een bezet nest.

Blauwborst

Het Diemerpark was ooit dé plek om blauwborsten te zien en te horen. In 2016 werden er nog maar liefst 19 territoria geteld. De aantallen zijn de laatste jaren echter gedaald, met 2025 als dieptepunt: de broedvogelinventarisatiegroep telde dit jaar nog slechts 5 territoria. Dat staat in contrast met de landelijke trend, die al jaren een toename laat zien.

Voor deze uitgesproken achteruitgang in het Diemerpark zijn meerdere mogelijke oorzaken aan te wijzen. De eerste is de droogte: blauwborsten broeden in natte gebieden, zoals de vennetjes en rietvelden in het park. Daar vinden ze een groot deel van hun voedsel, vooral watergebonden insecten zoals muggenlarven. De vennetjes vallen de laatste jaren echter vaak droog, waardoor een belangrijke voedselbron verdwijnt. Daarnaast kunnen loslopende honden een bedreiging vormen. Blauwborsten bouwen hun nest namelijk op de grond tussen de vegetatie, waardoor de nesten kwetsbaar zijn voor verstoring of beschadiging.

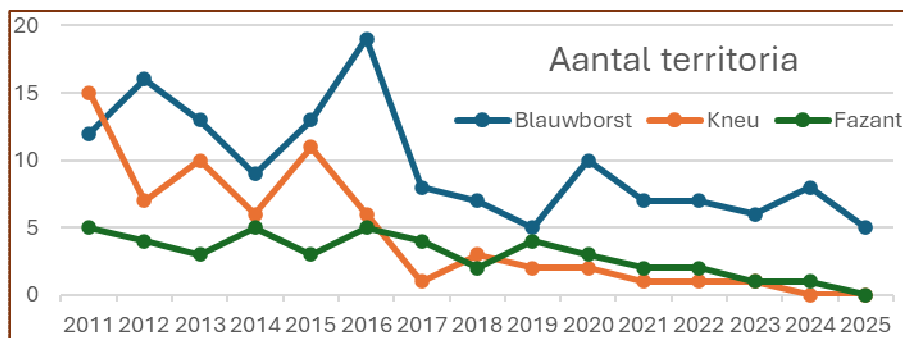
Fazant

In onze nieuwsbrief van oktober vorig jaar schreven we al dat het slecht gaat met de fazanten in het Diemerpark. In 2011 waren er nog vijf territoria, maar sindsdien is hun aantal gestaag afgenomen. Tijdens de inventarisaties van dit jaar werd zelfs geen enkele fazant meer waargenomen.

Fazanten zoeken hun voedsel in open, kruidenrijke vegetatie, zoals het struingedeelte naast de sportvelden en in het oostelijk deel van het park. De achteruitgang hangt waarschijnlijk samen met de toenemende drukte in deze gebieden en het feit dat er, ondanks de aanwezigheid van grote losloopegebieden elders in het park, vaak toch honden loslopen.

Kneu

Hetzelfde slechte nieuws geldt ook voor de kneu, een rodelijstsoort. Voor het tweede jaar op rij broedt deze fraaie vogel niet meer in ons park !

Beter gaat het met de ijsvogel en de torenvalk.

Torenvalk

Lange tijd leek het erop dat er dit jaar geen torenvalken in de nestkast zouden broeden, maar midden juni werden we plots verrast door maar liefst vijf jongen! De kast voorziet duidelijk in een behoefte, want sinds de plaatsing in 2019 zijn er al vijf nesten met jonge torenvalken in grootgebracht.

5 jonge torenvalken (Foto: Edial Dekker)

Ijsvogel

Ook dit jaar is er weer stevig gebroed in het Diemerpark: drie van de vier beschikbare broedplekken waren bezet. In sommige daarvan bracht het ijsvogelpaartje zelfs drie legsels groot. In de nieuwe wand uit 2024 is dit jaar niet gebroed. Dat kan toeval zijn, want niet ieder jaar worden alle plekken benut. We willen de aantrekkelijkheid van die wand vergroten door vóór de wand een mat in het water te leggen, zodat er geen riet kan opschieten dat het aanvliegen belemmert.

VLINDERS

Het gaat al decennialang slecht met de vlinders in Nederland en de trend lijkt maar niet te stoppen.

De Vlinderstichting meldde eind 2023 dat dit het slechtste jaar ooit was wat betreft aantallen en soorten, en 2024 bleek zelfs nóg dramatischer.

Ook in het Diemerpark zien we tegenwoordig minder vlinders dan in de eerste jaren na de opening in 2004. Uit die beginperiode bestaan geen officiële tellingen, maar sinds 2021 tellen we van 1 april tot 30 september wekelijks de vlinders langs een vast traject van één kilometer. Die tellingen geven natuurlijk geen volledig beeld van alle vlinders die in het park voorkomen, maar ze laten wél al de ontwikkeling van de laatste jaren zien: na een scherpe daling in 2022 lijkt de situatie in het park inmiddels wat gestabiliseerd, al blijft het aantal soorten en exemplaren lager dan voorheen.

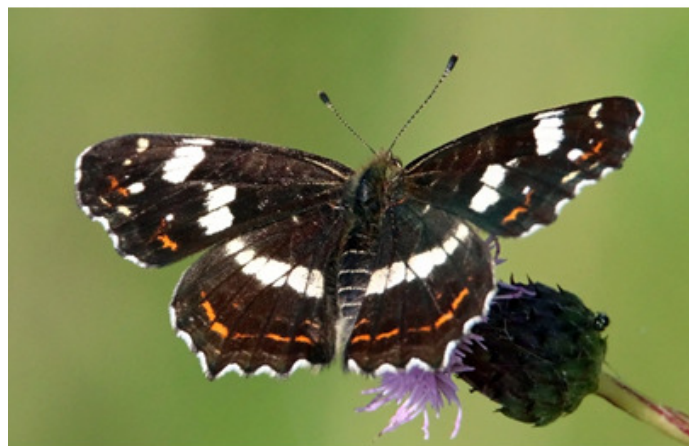
Hiernaast staat een overzicht van de tellingen van 2021 tot nu.

	2025	2024	2023	2022	2021
Klein koolwitje	106	55	69	49	105
Klein geaderd witje	50	10	25	33	61
Dagpauwoog	27	47	20	9	26
Icarusblauwtje	23	24	23	28	5
Bruin zandoogje	10	3	7	3	6
Atalanta	9	14	8	10	36
Bont zandoogje	9	10	1	5	0
Distelvlinder	8	2	0	0	2
Bruin blauwtje	4	4	3	3	2
Citroenvlinder	4	3	4	1	7
Hooibeestje	3	7	7	1	2
Landkaartje	1	0	0	0	0
Kleine vos	0	2	0	6	16
Groot koolwitje	0	1	2	14	39
Gehakkelde aurelia	0	1	0	2	0
Boomblauwtje	0	0	0	2	0
Oranjetipje	0	0	0	1	0
Kleine vuurvlinder	0	0	0	1	0
Algemeen totaal	254	183	169	168	307
Aantal soorten	12	14	11	16	12
Gemiddeld per 1000 meter	11,5	7,9	6,76	7,6	13,9

Uitgelicht: het landkaartje

We zagen dit jaar voor het eerst een landkaartje op onze telroute.

Het bijzondere aan landkaartjes is dat er twee generaties zijn, die er anders uitzien: een oranje voorjaarsgeneratie en een zwarte zomergeneratie. Dit wordt veroorzaakt door de daglengte. Als een rups bij een lange daglengte verpopt, krijgt de vlinder de tekening van een zomervorm, is de daglengte kort, dan ontstaat de voorjaarsvorm.

Landkaartje voorjaarsvorm

Landkaartje zomervorm

Overige ontwikkelingen in en rond het Diemerpark

Plotselinge kaalslag bij het strandje

Menigeen keek verrast op van de grootschalige werkzaamheden die onlangs bij het strandje plaatsvonden. Hoewel sommigen een verband vermoedden met de plannen voor uitbreiding van het sport- en parkeerterrein, lijkt dat niet het geval.

Iemand van de afdeling Verkeer en Openbare Ruimte van de gemeente vond het kennelijk een goed moment om het grasveld naast het strandje te ‘renoveren’ en flink uit te breiden - ten koste van de begroeiing die daar in de loop der jaren was ontstaan.

Een medewerkster van de afdeling Stadswerken, verantwoordelijk voor de uitvoering, bood excuses aan voor de gebrekkige communicatie. Volgens haar ging het om het “terugbrengen in de oorspronkelijke staat” van de ligweide die hier ooit was voorzien. Omdat we willen weten of er onderzoek is gedaan naar de gevolgen van deze kaalslag voor de natuurwaarden, hebben we een Woo-verzoek ingediend. Ook willen we de tekening van de oorspronkelijk bedoelde inrichting inzien. (Gewoon erom vragen bleek niet te kunnen.) Inmiddels komt het nieuw ingezaaide gras al aardig op.

Onvoorspelbare openstelling parkeerterrein

Volgens een verkeersbesluit mag het parkeerterrein in het park alleen gebruikt worden “op zaterdag, op zondag en op overige dagen in de avonduren, uitsluitend tijdens wedstrijden”.

In de praktijk blijkt dit lastig te handhaven. De voetbalbond hanteert weliswaar een schema voor competitiewedstrijden, maar dat geldt alleen voor de weekenden, doordeweekse wedstrijden worden ad hoc gepland.

Vrij recent heeft het gemeentebestuur de sportverenigingen gemachtigd om dan zelf het parkeerterrein te openen en te sluiten.

Daarmee bepalen zij feitelijk of er auto's mogen rijden op het Dick Hilleniuspad - een weg die deel uitmaakt van het Plusnet Fiets. Wij hebben hier principiële bezwaren tegen: het beheer van een openbare weg hoort niet in handen te liggen van een belangenvereniging. Bovendien is het parkeerterrein regelmatig opengesteld terwijl er geen competitiewedstrijden zijn.

Dit zijn twee punten in een handhavingsverzoek dat we ruim een jaar geleden hebben ingediend. In het besluit dat we onlangs ontvingen, staat slechts: “*wij zullen handhaven op het rijden door gemotoriseerd verkeer op het fietspad op momenten dat dat niet is toegestaan.*”

Met dit antwoord nemen we geen genoegen; we zullen de zaak dan ook aan de rechtbank voorleggen.

Betere aanpak foutparkeren

Op zaterdagochtend delen handhavers op het parkeerterrein regelmatig bonnen uit aan foutief parkerende automobilisten. Toch worden auto's nog vaak in het 'groen' gezet. Slimme handhavers hebben daar nu iets op gevonden: simpele pylonen op strategische plaatsen. Ook wijzen ze automobilisten al bij het begin van de Oeverzeggestraat erop wanneer

het parkeerterrein vol is, zodat ze meteen naar een andere plek kunnen zoeken. Omdat dit de auto-overlast het meest beperkt, zou dit voortaan de standaardwerkwijze moeten zijn.

Parkeren bij het hockeyclubgebouw

Vrijwel dagelijks staan er bij het hockeyclubgebouw twee of meer auto's geparkeerd - vermoedelijk van trainers. Volgens het bestemmingsplan mogen auto's voor de sportvelden uitsluitend op het parkeerterrein staan. De verharding bij het clubgebouw is bedoeld voor laden en lossen, niet om te parkeren. Met de gemeente is wel afgesproken dat er tijdens trainingen één auto mag staan om bij blessures sporters snel naar een eerstehulp post te kunnen brengen. Omdat herhaald vriendelijk aanspreken en melden bij de gemeente niets uithaalt, hebben we een formeel handhavingsverzoek ingediend. Illegaal parkeren mag geen gewoonte worden.

Illegale verharding bij voetbalclubgebouw verwijderd

In de vorige Nieuwsbrief schreven we dat de voetbalvereniging in 2023 bij haar clubgebouw aanzienlijk meer verharding had aangelegd dan nodig was voor een opslagcontainer. Ondanks herhaald verzoek om deze overvloedige verharding te verwijderen, weigerde de vereniging hieraan tegemoet te komen.

De gemeente heeft de klus daarom zelf laten uitvoeren, met toepassing van zogenoemde bestuursdwang.

Volgens de toezichthouder bij het werk is het onbegrijpelijk dat de vereniging het zover heeft laten komen, zeker omdat dit de club veel geld kost.

Daarnaast houdt de vereniging houdt zich niet aan de toezegging om de container met hout te bekleden. Het dagelijks bestuur ziet dit echter door de vingers, omdat het niet als voorwaarde was opgenomen bij het verlenen van de vergunning voor de container.

Hoogspanning

Het elektriciteitsnet van Amsterdam wordt verzaamd om te voldoen aan de groeiende vraag naar stroom. Er ligt een plan voor een circa 5 kilometer lange kabelverbinding tussen Zeeburgereiland en Diemen. Er wordt overwogen om deze in het Diemerpark, langs het Amsterdam Rijnkanaal, ondergronds aan te leggen.

In het Diemerpark zijn vijf boorpunten voorzien, waarvan vier langs het Thijs Hendriksenpad (langs het Amsterdam-Rijnkanaal). Alleen bij de zogeheten in- en uittredelocaties van de boorpunten wordt overlast verwacht. Men wil bomenkop zoveel mogelijk vermijden.

De gele lijn geeft kabelaanleg op diepte met boring weer, de blauwe punten de in- en uittredpunten van de boorlocaties. Dit is nodig om de geboorde delen met elkaar te kunnen verbinden.

De hoogspanningsmasten in het park worden momenteel geschilderd: een flinke klus voor heel wat mensen, die 's avonds niet meer naar de sportschool hoeven om hun lichamelijke conditie op peil te houden.

Nog geen reactie op klacht

Zo lang duurt het

Binnen 1 week nemen we contact met u op. Binnen 6 weken ontvangt u ons schriftelijke antwoord, soms verlengen we dit met 4 weken.

← Dit staat op de website van de gemeente

Communicatie behoort duidelijk niet tot de kerncompetenties van het gemeentebestuur.

Op 2 juni dienden we een goed onderbouwde klacht in (zie bit.ly/3J0LiIG) over de totstandkoming van het advies van de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC), waarop de gemeenteraad in januari de *Visie Diemerpark* baseerde.

Volgens de Klachtenregeling Amsterdam moet een formele klacht binnen zes weken worden beantwoord. Inmiddels zijn we ruim vier maanden verder - en is er nog altijd geen reactie.

We hebben de Ombudsman daarom om bemiddeling gevraagd, maar ook dat schiet niet op.

Nieuw ontwerp sportterrein

Volgens de Visie Diemerpark, die de gemeenteraad in januari vaststelde, zou het sport- en parkeerterrein flink groter moeten worden: 8 grote sportvelden plus 5 'oefenveldjes' en uitbreiding van het parkeerterrein van 42 naar 90 parkeerplaatsen plus acht 'kiss & ride' plekken. Onlangs publiceerde de projectgroep die dit plan uitwerkt, een nieuw Technisch Ontwerp.

Hierin zijn de vijf oefenveldjes op een kluitje naast de nieuwe sportvelden getekend. Eerder stonden ze verspreid rond het terrein.

Ook opvallend is de nieuwe plek van het hockeyclubgebouw: niet meer aan de noordoostelijke rand, maar midden tussen de al bestaande velden, op de plek waar nu klimspeeltoestellen staan (zie foto).

Ringleiding

Men wil rondom het sportterrein een ringleiding aanleggen voor het beheer van de ondergrond van de sportvelden. In het verslag van de bijeenkomst waarin het nieuwe Technisch Ontwerp werd gepresenteerd (een zogenoemd 'werkatelier') staat dat de betreffende werkzaamheden in de winter moeten plaatsvinden *"in een periode van twee jaar (2 x vijftien weken)."*

Dit zal een omvangrijke en dure operatie zijn, die onvermijdelijk veel overlast zal veroorzaken. Gedurende deze periode zullen de hockey- en voetbalverenigingen op een andere locatie moeten spelen - kennelijk wordt dat niet als een probleem gezien.

Al met al zullen de natuur en de verkeersveiligheid in het park ernstig in het gedrang komen als de plannen worden gerealiseerd. Wij weigeren medewerking aan de verdere uitwerking, niet alleen vanwege de destructieve impact op natuur en verkeersveiligheid, maar ook vanwege de niet-rechtstatelijke totstandkoming. Er was geen fatsoenlijk participatieproces, de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) werd gemanipuleerd, de gemeenteraad werd foutief geïnformeerd en de uitslag van het referendum over de Hoofdgroenstructuur werd genegeerd.

Op het moment dat het kan, zullen wij juridische stappen ondernemen om het aan te vechten. Indien nodig organiseren we hiervoor een crowd-funding actie.

Verenigingsnieuws

Nieuwe folder

We hebben een nieuwe folder over het Diemerpark en onze vereniging!

We verspreiden hem via bibliotheken, buurthuizen en huis-aan-huis op IJburg.

Wie wil meewerken aan de verspreiding is van harte welkom!

Vrijwilligersdag

Op zaterdag 8 november, van 10:00 tot ongeveer 15:00 uur (en na afloop een borrel tot ongeveer 16 uur) organiseren we weer samen met de Gemeente Amsterdam een vrijwilligersdag.

Ook kinderen zijn van harte welkom! Met deze actie zetten we ons in voor het behoud van de biodiversiteit en maken we dit prachtige natuurgebied nog mooier.

De definitieve uitnodiging en het aanmeldformulier volgen nog, maar zet de datum alvast in je agenda! Hopelijk tot ziens op 8 november!

Signal-groep Vrienden Diemerpark

We hebben een Signal-groep waarin nieuwtjes over en rond het Diemerpark worden uitgewisseld. Wil je meepraten/kijken? Laat het weten via het e-mailadres hieronder.

Bestuursvergaderingen

Bestuursvergaderingen zijn altijd openbaar. Als je het leuk vindt om mee te denken en mee te werken, laat het weten, dan sturen we je een uitnodiging. We komen ongeveer eens in de zes weken bij elkaar. Tussendoor houden we op andere manieren contact.

Lidmaatschap

Wil je lid worden van de vereniging Vrienden van het Diemerpark of heb je het lidmaatschapsgeld voor 2025 nog niet overgemaakt?

Dan nodigen wij je uit om € 5,- over te maken (méér is zeker welkom) op ons bankrekeningnummer NL18TRIO0254484840 t.n.v. Vrienden van het Diemerpark.

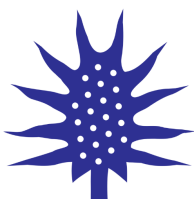
Als je je aanmeldt als lid is het handig als je ons ook een mailtje stuurt met je naam en adres.

Ons e-mailadres staat hieronder.

Tot slot

Meer gedetailleerde informatie over de vereniging en waar we mee bezig zijn, is te vinden op onze website: vriendenvanhetdiemerpark.nl.

Heb je vragen over één van bovenstaande onderwerpen? Wil je meer gedetailleerde informatie of wil je andere zaken aan de orde stellen? Laat het ons weten.

De vereniging Vrienden van het Diemerpark heeft als doel het ruige karakter van het Diemerpark te beschermen en het park mens- en diervriendelijk te houden.

De bestuursleden zijn: Kees Lakerveld, Marian Elbers, Theo Burghouts en Leen Pauwels.

We zijn bereikbaar via:

vriendenvanhetdiemerpark@gmail.com

020 4164813 / 06 3655 4881

Website: www.vriendenvanhetdiemerpark.nl

Bankrekeningnr.: NL18TRIO 025448 4840 t.n.v. Vrienden van het Diemerpark

www.facebook.com/Diemerpark (Vrienden van het Diemerpark IJburg)